

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT · MAGASIN

MARSTRAND. — AMATÖRFOTO. A. C. WESTERLUND, VARBERG.

18:DE ÅRG.

DEN 1 JULI 1917

N:o 40

NILS FREDRIKSSON.

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

Bland de svenske män, som förvärfvat anseende och afsättning åt svenska fabrikat äfven på världsmarknaden, intager öfveringenjören Nils Fredriksson i Svedala i Skåne ett synnerligen framstående rum.

Nils Fredriksson är född den 13 april 1870 i Dalby församling i närheten af Lund. Föräldrarna voro landbrukaren Fredrik Göransson och hans maka Bengta Andersdotter. Efter att hafva åtnjutit vanlig folkskoleundervisning samt på egen hand förvärfvat sig en uppmärksam färdighet i handslöjd kom han vid 18 års ålder till Tekniska elementarskolan i Malmö, där han utmärkte sig för mindre vanlig teknisk begåfning och bl. a. själf konstruerade en rotatorisk ångmaskin om 3 å 4 hästkrafter, hvilken tillvann sig fackmäns erkännande, ehuru den lika litet som sina likar var ägnad att få praktisk betydelse. Efter att ett par år ha praktiserat å Elektriska byrån i Malmö (1891—93) kom Fredriksson att erhålla anställning å Åbjörn Anderssons mekaniska verkstad i Svedala, där han vardt fäst för lifvet.

Nämnda verkstad var vid denna tid hufvudsakligen inriktad på fabrikation af landbruksredskap och landbruksmaskiner. I arbetet på dessas förbättring deltog Fredriksson med lif och lust och utarbetade bl. a. tillsammans med verkstadens grundare och ledare hr Åbjörn Andersson, en ny radsäningsmaskin Optimus, som vann en efter den tidens förhållanden storartad utbredning. År 1895 fick han så sig tilldeladt ett statens resestipendium för att studera landbruksmaskiner i Tyskland, England och Frankrike. Under denna resa kom han emellertid att studera äfven andra maskiner, särskildt tegelbruksmaskiner, och beslöt snart göra tegelindustrin till sin specialitet. Inom kort vann han också anseende som den förmämste "tegelmannen" i Sverige. För en otalig mängd förbättringar och nya konstruktioner på tegelindustriens område har man hans uppfinnarförmåga och omfattande erfarenhet att tacka. Särskildt må bland dessa nämnas den automatiska elevatorn och det därpå grundade Svedalssystemet, stenafskiljande valsverk, matarenpumpen, automatiska afskärningsbordet Ideal o. s. v.

År 1904 erhöill Fredriksson ännu ett resestipendium för att besöka världsutställningen i St. Louis och i sammanhang därmed studera tegelindustrin i Amerika. Hans i hög grad intressanta reseberättelse blef på initiativ af Sveriges tegelmästareförening publicerad af Svenska Teknologföreningen 1906.

Den redan vid midten af 1890-talet bildade Sveriges tegelmästareförening hade redan förut tagit hans medverkan i anspråk för lösningen af den för tegelindustrin brännande utbildningsfrågan. Det lyckades honom ock att år 1904 bringa till stånd i Svedala dels Sveriges tegelmästareförenings tegelmästareskola, dels aktiebolaget Försökstegelbruket, i hvilka institutioner han alltjämt är den ledande mannen. Båda ha varit af den största betydelse för den svenska tegelindustriens utveckling.

Emellertid har Fredrikssons verksamhet på detta område ingalunda begränsats till det egna fäderneslandet. I Danmark och Norge samt anmärkningsvärdt nog äfven i Tyskland ha hans konstruktioner fått en ganska afsevärd användning. De ha äfven funnit väg till Finland och Ryssland, ja hans arbeten ha t. o. m. tagits i anspråk för så aflägsna länder som Sydafrika, Canada och Argentina.

Äfven till torfindustrin har hans intresse sträckt sig. När torrfrågan genom den af världskriget framkallade bränslebristen åter blef aktuell, var Fredriksson beredd att taga upp den torfmaskinella tillverkningen med större förutsättningar än de flesta andra,

hvilket hade till följd icke allenast att behovet af torfmaskiner kom att i första rummet tillgodoses från Svedala, utan äfven att nya förbättringar kunde erbjudas därifrån.

För förbättringen af vårt vägväsen har han fått betydelse framför allt genom konstruktionen 1896—97 af transportabla stenkrossar, hvilka inom kort vunno vidsträckt användning. Men liksom i fråga om tegelindustrin och torrfrågan sträckte sig hans intresse för vägrågan längre än till maskinerna. Han greps lika mycket af själfva den sak maskinerna afsågo att tjäna. Sålunda har han på olika sätt varit verksam för införande af bättre metoder vid vägunderhållets utförande och af en bättre väglagstiftning. Bl. a. väckte han 1912 en härtill syftande motion i Malmöhus läns landsting, hvilken föranledde tillsättandet af en kommitté, hvori han själf fick säte. År 1913 afgaf denna kommitté ett betänkande, som vunnit väsentligt beaktande i det förslag till ny väglag, som nyligen aflämnats af den af k. m:t för ändamålet tillsatta kommittén.

Vidare har Fredriksson varit verksam för höjande af yrkesutbildningen bland verkstadsindustriens arbetare- och förmanspersonal — bl. a. tillkom på sin tid på hans initiativ en föreläsningsvecka för verk-mästare, som fortsatts genom Sveriges industriförbund — hvarjämte han inlagt betydande förtjänster om utredningen af problemen om de mekaniska verkstadsdernas inre organisation, omkostnadsberäkningar och bokföringssystem. Sina tankar på detta såväl som andra områden, hvilka intresserat honom, har han utvecklat i ett stort antal föredrag, tidskriftsuppsatser och särskildt utgifna broschyrer.

Sysslandet med organisationsfrågorna fäste uppmärksamheten på behovet af specialisering inom den mekaniska verkstadsindustri och fördelarne af samverkan de industriella företagen emellan. Sedan han förgäfvos sökt vinna Verkstadsföreningen för saken, slog denna dock igenom och ledde till bildandet af Sveriges Maskinindustriförening 1910, i hvars styrelse Fredriksson allt från början haft säte.

Af offentliga uppdrag, som kommit Fredriksson till del, må nämnas medlemskap i Malmöhus läns landsting 1911—14. Inom det tekniska föreningsväsendet har han städse intagit en framstående ställning och är bl. a. sedan 1908 ordförande i Skånska ingenjörsklubbens fackafdelning för allmänna ärenden. Sistlidet år valdes han till klubbens ordförande. Innevarande år har han af k. maj:t förordnats till ledamot af kommittén för fortsatt utredning angående den lägre tekniska och handelsundervisningens ordnande.

Jämte befattningen som öfveringenjör i A.-B. Åbjörn Andersson är Fredriksson ledamot i bolagets såväl som dess ryska dotterbolags styrelse.

Sedan år 1897 är han i äktenskap förenad med Maria Andersson, dotter af fabrikör Åbjörn Andersson och hans maka.

*

Lördagen den 16 juni firade Aktiebolaget Åbjörn Andersson, det företag, vid hvilket öfveringenjör Fredriksson är fäst, en jubileumshögtid med anledning af, att ett halfsekel i år förflutit, sedan dess grundläggare igångsatte den enkla smedja, hvarur hela verksamheten framvuxit. Medaljutdelning till hos bolaget anställda ägde rum genom landshöfdingen, greve Robert De la Gardie, och betydande gratifikationer utdelades. En hjärtlig hyllning kom därvid särskildt verksamhetens grundare, hr Åbjörn Andersson till del, och öfveringenjör Fredriksson höll ett varmt tal för fäderneslandet.

50 år fyllde d. 20 juni en af de mest framträdande personligheterna inom Skånes musikvärld, kapellmästaren vid Nordvästra Skånes orkesterförening, musikdirektören vid Skånska husarregementet Olof Lidner.

Olof Lidner är född i Södra Åby församling "söder om landsvägen". Men han äger ingenting af de tyngande egenskaper, som pläga tillskrivas slättens barn. Med brinnande kraft, ståndaktighet och stridbarhet förde han trots bekymmersamma yttre förhållanden lyckligt igenom den föresatta, han fattat redan som liten pilt: att ägna sitt lif åt musiken. Efter slutade skolstudier kom han som "spel i nummer" in vid Andra lifgrenadierregementet o. aflade på våren 1893 musikdirektörsexamen vid Musikaliska akademien i Stockholm. Då han påföljande år utgick därifrån äfven med examen som musiklärare, tilldelades han akademiens belöningsjetong. Under Stockholmstiden studerade han därtill fiol samt kontrapunkt för Joseph Dente. Senare har han gjort flera studieresor till Tyskland och Österrike.

Vid nyss fyllda 27 års ålder kom Lidner såsom nyutnämnd musikdirektör vid Skånska husarregementet till Helsingborg, i hvars musiklif hans följande verksamhet skulle sätta djupa spår. Med ungdomlig ifver och sporrande håg grep han till verket för att göra det bästa möjliga af sin musikkår, och som resultat af hans oförtrutna arbete kom denna inom kort att intaga en rangplats. Icke minst när den konserterade utanför hemstaden, bl. a. under månadslånga uppehåll i Göteborg och Malmö, mottogs den med lifligt bifall, och på tvänne konsertresor till Tyskland 1897 kunde den fira verkliga triumfer.

År 1896 bildades på Lidners initiativ Helsingborgs musiksällskap och några år senare upptogs under hans ledning en omfattande folkkonsertverksamhet. Lidner, åren 1904—13 dirigent för det bemärkta kvartettsångsällskapet i Helsingborg, är sedan

Foto Nilsson, Helsingborg.

OLOF LIDNER.
50 år den 20 juni.

...teckn.: Bengt Sjöbergare.

år 1912 kapellmästare vid Västra Skånes orkesterförening, där hans verksamhet vunnit det mest vidsträckt erkännande.

Kapellmästare Lidner har vidare varit en af dem, som ifrigast arbetat för att åt orkesterföreningen åstadkomma ett eget hem. Ett aktiebolag har bildats för ändamålet, men den summa som tecknats, räcker icke för uppförande af ett konserthus, och den för musiklifvets utveckling så viktiga frågan bidrar ännu sin lösning. Helsingborg har många miljonärer men få mecenater.

Lidner är sedan 1904 associé af Musikaliska akademien samt sedan 1912 innehafvare af Litteris et Artibus.

En högtidlig medaljutdelning ägde den 16 juni rum vid A.-B. Åbjörn Anderssons maskinverkstad i Svedala, hvarvid medaljer för långvarig och trogen tjänst överlämnades till bolagets äldre tjänstemän och arbetare.

Bolaget, som samtidigt kunde fira ett tredubbel jubileum, i det att 50 år förlutit sedan verksamheten af Åbjörn Andersson grundlades, 35 år sedan verkstaden överflyttades till Svedala samt 25 år sedan bolaget stiftades, högtidlighöhl vidare bemärkelsedagen med en för ett stort antal inbjudna gifven lunch.

I medaljongen en ögonblicksbild tagen då landshöfdingen öfverlämnar medaljerna.

Foto. Lindkvist, Malmö.

JUBILEET VID A.-B. ÅBJÖRN ANDERSSONS VERKSTAD I SVEDALA. Medaljörerna samlade å verkstadsgården, där en bild af stiftaren, Åbjörn Andersson, synes.

GABRIELE REUTER.

Icke utan skäl har man liknat de moderna författarinnornas produktion vid Pallas Athene, hvilken ju enligt sagan som färdig krigsgudinna sprang fram ur Zeus' hufvud. Den kvinnliga skönlitteraturens debutarbeten pläga innehålla allt hvad talangen i fråga har att ge, och man väntar oftast förgäves på en följande utveckling, ett framåtskridande.

Till denna "Pallas Athene-kategori" hör emellertid icke *Gabriele Reuters* författarskap, hvilket tvärtom har en betydande utveckling i konstnärligt hänseende att uppvisa. Ja, hennes förstlingsverk stå så långt efter t. ex. "Frühlingstaumel", att säkerligen ingen af egen drift skulle gissa på samme autor.

Gabriele Reuter föddes den 8 febr. 1859 i Alexandria i Egypten af tyska föräldrar. Sin barndom tillbragte hon delvis i en af Dessaus flickpensioner. Hennes far, en aflägsen släkting till den ryktbare författaren Fritz Reuter — var innehafvare af ett stort handelshus, och när han år 1872 afled, förändrades familjens ekonomiska ställning fullständigt. Svåra år kommo, och den unga Gabriele måste snart nog tänka på att förtjäna pengar. Hon följde sin mor tillbaka till Tyskland, bosatte sig i Weimar — sedermera i München och Berlin — och började ägna sig åt skriftställer.

Först skref hon endast konventionell nöjeslektyr, bl. a. "*Glück und Geld*" och "*Kolonistenvolk*", tämligen värdelösa exotiska romaner, i hvilka kompositionen är anlagd på att väcka nyfikenhet och gestalterna schablonmässigt framträda antingen helt ljusa eller helt mörka. Det sägs, att K. G. Franzos, utgifvaren af tidskriften "Deutsche Dichtung", från början sett den unga författarinns utvecklingsmöjligheter och väckt henne till själfständigt arbete genom rådet att "skrivna bordet fullt utan recept eller regler". Gabriele Reuter förstod honom och fann snart sin egen stil, sitt speciella område, som är den moderna kvinnan: hennes tusenfaldigt växlande öden och komplicerade sjäslif, hennes kärlek, plikt och kamp, hennes sorg och lycka.

Med romanen "*Aus guter Familie*", hvilken publicerades år 1895 och sedan utgått i ett tjugotal upplagor, blef Gabriele Reuter i ett slag berömd. Den är en studie ur verkligheten och ger en gripande bild af den lott, som väntar de obemedlade s. k. bättre familjernas döttrar, om dessa ha ett känsligt hjärta och ett vaket samvete samt sakna mod och kraft att gå de nya vägar nutiden banar för kvinnan. Agathe, bokens hjältinna, står med sin ärlighet och renhet i skarp motsats mot det moderna samhällets hyckleri och blir ett offer för kulturlivets sedvänjor, hvilka neka henne kärlekens och äktenskaps lycka. I konstnärligt hänseende kan väl åtskilligt anmärkas mot detta Gabriele Reuters första betydande arbete. Kompositionen är bristfällig, stilen föntasifattig och monoton, språket nyktert. Men tendensen är behjärtansvärd och den ömtåliga flicksjälens växelkamp mellan fantasiens, verklighetens och driftlivets intryck fint genomförd.

Efter porträtt. GABRIELE REUTER.
Författarinna till H. 8. D:s Följetong: "*I DEN BERUSANDE VÄRENS TID*" ("*Frühlingstaumel*").

Äfven ofta sedermera, t. ex. i novellerna "*Sanfte Herzen*" och "*Eines Toten Wiederkehr*", har Gabriele Reuter sysselsatt sig med de kvinnliga utvecklingsåren, den unga flickans psyke. Men hufvudsakligen har hon under de sista tjugåren ägnat sig åt studier af den mogna kvinnan. Alldeles speciellt behandlar hon makans och modern, men behärskar snart sagt alla tänkbara kvinnotyper: koketten och den "tyska husfrun", yrkeskvinnan och den hängifna eller olyckliga hustrun, salongsdamen, konstnärinnan och fabriksarbeterskan. Hon känner dem alla i grund och botten och har iakttagit deras intimaste själsrörelser: den kloka, beräknande, lefnadslustiga, behagsjuka — lika väl som den älskande, oförfärliga, undertryckta och lidande.

I en rad af läsvärda romaner och noveller har Gabriele Reuter — denna "kvinnornas diktarinna" — gifvit prof på sin konst, och nästan med hvarje nytt arbete har hon gått ett steg framåt, allt säkrare slagit an sina egna toner. Hennes språk har blifvit vackert, hennes karaktärsteckning säker och hennes komposition genomtänkt. Hon är mera psykolog än berättare och går till väga mera analyserande än framställande. Spännande och sensationella moment förekomma därför sällan i hennes böcker, men alla äro de produkter af en fin reflexionstalng.

Det är i allmänhet inga glada lifsbilder Gabriele Reuter målar. I "*Ellen von der Weiden*" framställer hon det moderna äktenskapets, i "*Frau Bürgelin und ihre Söhne*" moderskapets tragedi, och "*Das Tränenhaus*" ger en modig, lefvande skildring af det martyrskap mödrar utan vigselring ha att genomgå. Äfven i "*Liselotte von Reckling*" — ett af Gabriele Reuters bästa arbeten — och novellsamlingen "*Frauenseelen*" är grundstämningen sorglig. Och likväl fånglas man oemotståndligt af dessa skildringar, hvilka med konstnärlig takt försiktigt blotta fina, så att säga under det egna medvetandet vibrerande tankar och känslor. Gabriele Reuters människor bidraga i hög grad till lösningen af "gätan kvinnan" och en måttfull satir gentemot samhället ger krydda åt hennes framställningssätt.

I estetiskt och psykologiskt hänseende högst bland den uppburna författarinns arbeten står väl utan tvifvel just den roman, som Hvar 8 Dag nu bjuder sina läsare som följetong, och hvars tyska titel är "*Frühlingstaumel*". Skådespelerskan Elena Schneider, bokens hufvudperson, är typiskt "Gabriele Reutersk". Det är en intelligent, ärlig, kysk kvinna, för hvilken konsten icke är en förevändning att undkomma det borgerliga lifvets fjättrar, utan heligt allvar. Men liksom alla djupa naturer och alla författarinns kvinnogestalter får hon i rikt mått göra bekantskap med lidandet och kämpar modigt en stark personlighets kamp mot skrytteri och lögnaktighet. Hon är genomträngd af en stor, skön kärleksträngtan och faller slutligen offer för tvedräkten mellan det

Foto. Kauderer, Stlm.

ANTONIO DE CASTRO FEIJO †.

Portugals envoyé extr. o. minist. plénip. vid Svenska Hofvet. F. 1860. D. den 20 juni.

hon vill uppnå och det, som verkligheten bjuder henne. Öfver hela boken ligger en fin ande, ett enkelt allvar och en sträfvan efter renhet och sanning, som verkar välgörande bland allt effektsökeri och all ytlighet inom dagslitteraturen. Och sköna bilder från landskapet kring Rom, träffande scener ur konstnärslifvet där ge en fängslande ram åt detta ur verkligheten uppfångade kvinnoöde, Elena Schneiders korta kärleks saga.

Jena, Maj 1917.

Beatrice Zade.

Frustuna vackra kyrkogård i Södermanland har fått en märklig sevärdhet i det i dagarna resta grafmonumentet å Kammarherre Vilh. v. Eckermans å Södertuna familjegrav. Konstverket är modelleradt af fru Roosval, född Halwyll och under hennes öfverinseende hugget af konstnären Sucharda från Stockholm. Å monumentet ser man i relief utförda bilder i gammalkyrklig stil, öfverst den frigjorda själen, vidare Kristus omgifven af Guds tankar, Josefs nedsänkande i brunnen, Isaks offrande och nederst Ebba och Vilhelm v. Eckerman hvilka vid resp. 26 och 9 års ålder aflidit och här hafva sin graf. Monumentet som är hugget i västkustgranit, väger 10,000 kg. och mäter i höjd närmare 5 meter.

Redaktionen ber få i alldeles särskild grad fästa uppmärksamheten vid uppsatsen om Flygolyckorna (sid. 633) och de uttalanden som i samband därmed göras.

Den 20 juni afled utan föregående sjukdom portugisiske ministern i Stockholm Antonio de Castro Feijo.

Den nu bortgångne diplomaten var född 1860 och kom till Sverige redan 1892 som Portugals chargé d'affaires. Nio år senare utnämndes han till envoyé extraordinaire och ministre plénipotentiaire och har alltsedan dess representerat sitt land trots dettas alla politiska växlingar. Castro Feijo var en för alla stockholmare bekant och i hög grad populär person och vårt land blef också för honom ett andra fosterland. Härtill bidrog gifvetvis åt hans maka, som afled 1915, var svenska, dotter till f. kaptenen i Svea Lifgarde J. M. Levin. Han ledde i ett osedvanligt lyckligt äktenskap och makans bortgång nedbröt honom. Han greps af svärmod för hvilket han i öfrigt fann uttryck i ett diktverk till hennes minne. Ty Castro Feijo var skald. Redan i unga år gjorde han sig bemärkt som lyriker. Hans första diktverk "Sacerdos Magnus" utkom 1881. I detta liksom i "Transfigurações" framträder han som drömmaren hvilken trots sin världsmärta ändock tror på framåtskridandet. Senare utgaf han "Lyrics e bucolicas" hvarvid han besjunger kärleken på klangfull vers. År 1897 är han färdig till slutuppgörelse med sin ungdom i sin diktsamling "Ilka dos amores" och framträder nu som en hemlös själ hvilken resignerat.

Castro Feijo har äfven till portugisiskan öfversatt Strindbergs "Lycko Pers resa". Flera af hans dikter äro öfversatta till svenskan af dr Göran Björkman.

Han sörjes närmast af två barn, 15 och 14 år gamla, samt en broder, öfverste i portugisiska armén.

Enligt ingångna meddelanden har den världsberömda pianisten madame Teresa Carreno aflidit i Newyork under en i Amerika företagen konsertturné.

Teresa Carreno, som var född år 1853 i Venezuela, tillhörde en gammal förnäm spansk släkt. Vid en i nämnda republik utbruten revolution störtades hennes far från sin befattning som finansminister och öfverflyttade, beröfvad all sin egendom, till Newyork. Närmast för att skaffa medel till familjens uppehälle började Teresa Carreno, hvars lysande musikaliska begåfning redan tidigt gifvit sig tillkänna, att vid åtta års ålder uppträda som pianist inför Newyork-publiken och vann därvid en betydande framgång, hvilken tillförsäkrade henne möjlighet till fortsatt musikalisk utbildning.

Efter studier i Paris för bl. a. Rubinstein anträdde hon upprepade konsertresor genom Europa, hälsad med höförd beundran och inom kort vinnande världsrykte som en af samtidens främsta pianister. Äfven som musikpedagog var Teresa Carreno högt skattad och samlade omkring sig en hängifven skara lärjungar. Den bortgångna konstnärinnan, som jämväl med ganska mycken lycka framträdde som kompositör, var gift fyra gånger, med violinisten Emil Sauret, med barytonisten Tagliapetro, med pianisten-tonsättaren Eugene d'Albert och slutligen med sin andre mans bror, hvilken beledsagade henne på den sista Amerikafärden.

Efter porträtt.

Kliche: Bond & Co., Stockholm.

TERESA CARRENO †.

Världsberömd pianist. F. 1853.

Foto. Nilsson, Trasa.

Kliche: Bond & Co., Stockholm.

KONSTNÄRLIGT GRAFMONUMENT.

Hvar 8 Dags

Kvartalsprenumeranter

behagade i god tid fore den 1 juli förnya prenumerationen i och för undvikande af afbrott i tidningens regelbundna expedition.

EXP. af HVAR 8 DAG.

DEN VÄLDIGA SKOGSBRANDEN I ALINGSÅSTRAKTEN.

Foto. Torin, Alingsås.

EN BESVÄRLIG FÄRD GENOM
ELD OCH RÖK I DET BRINNAN-
DE LANDSKAPET.

kastvindar, hvilka slungade eldbränderna hundratals meter inåt skogarne bildande otaliga nya eldhärdar. Inför den växande eldfaran visade det sig nödvändigt att från närliggande garnisonsstäder tillkalla militär, hvilken äfven inom kort befann sig på platsen. Under sakkunnig ledning af sina officerare upptogo de utkommande trupperna, inalles 600 man, understödda af det civila manskapet, 500 man, kampen mot elden hvilken efter ett med okullig energi bedrivet stäckningsarbete genom upphuggning af brandgator i skogarna och anläggande af moteldar den 18 juni kunde anses begränsad. Utom skogsbeståndet blefvo äfven en del inom det härjade området belägna mindre byggnader, torp, en sågverksanläggning o. d. lågornas rof.

DEN VÄLDSAMMA ELDEN.

BESÖKET.

FÖR HVAR 8 DAG AF **SIGNE LAGERLÖW.**

DET var inte så många som sågo dem — ett par kvinnor som börjat samtal inne i mjölkkaffären och nu afslutat det här ute på gatan samt några nyfikna barn — men för alla dessa uppmärksamma ögon ur djupet syntes de afundsvärda, när de hoppade ur den eleganta, glänsande bilen som stannat framför ett af de små husen.

Herrn hoppade ur först — en uppenbarelse i ljusaste grått och bländande hvitt med reslig växt, fint hull och gyllenbruna kinder, som tycktes brynta af mildare luftstreckts sol, och ett par allvarliga ögon, som kastade blickar, snabba, pröfvande och kritiskt undrande på den nödortfittigt upprätthållna kvarters-idyllen rundt omkring. Efteråt kom hon, vid hans hand, en glänsande flod af siden och spetsar, ett dyrbart material hopfogadt till ett konstmässigt briljant helt, som visade hvad det ville af den torra gestaltens linjer och dolde hvad det kunde af ett ansikte redan en smula passé.

De båda kvinnorna läto sina ögon fyllas till bråden af all denna härlighet, som kastade in något fantastiskt förnämt i denna solhvita, fridfulla gatans

enkla idyll. Med ofärlig spänning som om det gällt att följa en intressant scen på teatern, sågo de herrn göra upp med chauffören och därpå jämte sin dam, som troget stannat vid hans sida och med lika stort intresse som de båda kvinnorna följt uppgörelsen, försvinna i det anspråkslösa husets låga, mörka port.

De båda kvinnorna betraktade hvarandra. Deras bräddade ögon runno öfver i en blick af spontant, afundsam förakt samtidigt som en oförklarlig vördnad för det ouppnåeliga dämpade deras förut okonstlade röster till ett lägre register. I hviskande ton frågade de hvarandra och barnen rundt omkring, hvem det fina besöket kunde gälla, men då ingen kunde upplysa försjunko de några minuter i grubblande tystnad. Och plötsligt midt i tystnaden, utan alla öfvergångar med ett lakoniskt "adjöken"! styrde de ifrån hvarandra till sina respektive hus.

Det eleganta paret hade efter något sökande knakat på en dörr i gårdsbyggningen och sutto nu inne i en liten och anspråkslös lägenhet hos det lika anspråkslösa husets ensamaste hyresgäst — änkan Haagen.

Om det i en blick kan ligga en hel historia så låg

en sådan i den blick hvarmed änkan Haagen betraktade sin son. Ty fastän det tycktes vara föga förbindelse mellan den enkla äldriga kvinnan i detta lilla rum och den elegante man som hvilade sig i en af dess divaner fanns likväl detta intima band emellan dem. Medan han förstodt fingrade på den tjocka tofsen vid armstöden och förde en brådsnkande resandes telegramsabba konversation i ströfrågor och plötsliga upplysningar såg hon på honom — såg därpå från honom förstulet, hastigt bort till damen, som hela tiden stödde sin behandskade hand mot parasollen som tänkte hon i hvarje sekund resa sig upp och gå. Öfver hennes ställning låg den lätta tyngd hvarmed en fågel under flykten hastigt hvilar sig här och där, och äfven i hennes blick, som oafbrutet hängde fast vid makens ansikte låg en fladdrande, orolig tanke: — Nu — nu flyga vi vidare igen!...

Men änkan Haagens blick var forskande — ägde något af detta undrande djup, hvarmed man betraktar en igenslagen bok, som man länge längtat efter att få läsa och nu ändtligen för första gången håller i handen.

Hon hade ej sett sonen på två år. Under tiden hade han gift sig, hastigt och lustigt i ett främmande land — gift sig och därpå från sin trägna verksamhet som en bemärkt jurist börjat föra ett kringflackande oroligt lif. Ett lif som på något hemlighetsfullt sätt oroat den gamla, hon visste ej hvarför. Det skulle ju vara ett lysande parti!

De blåa ögonen forskade uppmärksamt genom ytan till djupet. — Var han lycklig? Han verkade så nervös där han satt och oafbrutet drog de tjocka tofsarna mellan sina vackra händer, och hvad han än yttrade vek liksom aldrig det egendomliga uttrycket i ögonen — ett uttryck som om han ständigt fixerat något hotfullt framför sig.

Han såg sig omkring på rumsinteriören, de omaka vrakpillrorna från ett en gång fint gammalt bo.

— Är det ingen sol här?

— Litet på morgnarna, sedan går den bort.

— Mamma skulle ha annan bostad, soligare och med trefligare omgifning.

— Jag tycker lägenheten är bra.

Hon såg vädjande från den ene till den andre.

— Det tycker jag visst — sade damen likgiltigt — solen har man ju utomhus... och billigare för resten.

— Ja, isynnerhet på sommaren — inföll änkan Haagen. — Ni har väl en stor vacker våning därnere?

— Tja — det var alltjämt sonhustrun som svarade — man får ju vara tacksam. Det är sex stora härliga och soliga rum, men ett par af dem ligga litet obekvämt till och köket vill gärna hålla sig kallt vintertid. Tjänare ha ju sådana pretentioner nu för tiden.

Sonen satt tyst. Hans blick tycktes vilja genomborra det osynliga hotfulla, som ingen gång vek ur hans synkrets. — Jag hade tänkt att mamma skulle komma upp och hälsa på oss — sade han, i det han med en nervös min fixerade sina fingertoppar — men vi ha varit så mycket bortresta ännu så länge. Sedan, framåt jul kanske det passar bättre.

— Jag har tänkt på det också, svarade hon. När jag ingenting hörde från dig på en lång tid, blef jag nästan orolig och tänkte ge mig af, men man drar sig ju i det längsta...

— Det *måste* man ju, inföll sonhustrun rappt och orden trillade hårda som okokta årtor ur hennes mun — resor är minsann så kostbara. Men vi ha haft gudomliga dagar. Först Danmark. Skagen — solen — sanden — hafvet — härligt! — därpå turistångare upp till Tromsö — fjordarna — fågellifvet — midnattssolen — underbart, otroligt praktfullt! I Bergen på återvägen träffade vi på ett sällskap som skulle till Jotunheimen och då var Georg i det lynnet att han

bara ville försätta. Det tyckte jag blef litet för mycket, det vet du. Georg, jag tycker att när man fått en del godt så kan man lefva på det i *år* sedan.

— Du tycker det, ja...

Änkan Haagen spratt till. Det låg så mycket i det tonfallet, trots, harm, dämpadt förakt. Och den smärta handen kramade sakta kring tofsen, och det sköt en blick ur hans ögon, nej ur hans själs innersta djup — en lågande stråle, som tycktes vilja förbränna, förinta något hos den andra.

Och nu var det som om enkan Haagen slagit upp pärmen till boken och sett en del af innehållet. Och nu stannade hennes forskande ögon på damen, som ljusklädd hvilade där på yttersta stolsitsen, lätt och orolig som ett dun på en sophög. Den munnen med de tunna blå sammanknipna läpparna gaf liksom ett stöd för hennes forskande blick; där stod mycket skrifvet i den bågen, en skrift som vägledde vidare utöfver det torra kalla ansiktet med de tomma, serafiska violögonen under det mjuka, alltför mjuka hattbrättet. Men hon kände sig ändå alltjämt tveksam som en oinvidg läsare, hvilken blott fått en antydning om en del af innehållet.

De fortforo att samtala, bundet och ofritt, på ytan af händelser och ting. Enkan Haagen ville bjuda kaffe — men nej tack, det drack aldrig sonhustrun. Och dessutom... hon gaf maken en blick som när en fågel lyfter.

Han låtsade ej se den, han steg upp och gick omkring i god ro och betraktade de små sakerna, porträtten, minnena från barndomshemmet, det hela.

— Är detta köket? frågade han plötsligt och sköt upp en dörr som stått på glänt och trädde ut i det han liksom händelsevis lät dörren falla till hälften igen bakom sig. Han fortfor att prata därute, högt inåt rummet. Om utsikten, om målningen på väggarna och kom snart tillbaka igen.

— Därute har ju mamma litet sol ändå — sade han, då han ånyo trädde in, som om solen varit det viktigaste.

— Sol — inföll sonhustrun, som rest sig upp — hvarför anser du solen så nödvändig.

Hon betraktade honom ängsligt och genomträngande — hvad hade han gjort därute?

— Vill inte du ha sol?

Frågan kom skarp som ett knifhugg. Då vek hon af.

— Jo, det är visst skönt, men har man den bara på någon sida så får man vara tacksam.

Och nu gaf hon honom åter en blick — blicken från en fågel i vild flykt, skriande efter sitt vif.

— Jag hade tänkt bjuda ut mamma på middag, sade han, men...

Och han tystnade. Detta "men" var en ny, okänd värld som slöts tör en ny blick, ängslig, hård och hotfull ur de serafiska ögonen.

— Jag tänker tant är lika nöjd, inpassade hon lätt och älskvärdt. Restauranterna äro öfverfulla varmt — trångt — och dyrt! Vet du Georg, vi gå på en tésalong och ta oss litet i all hast — ingen middag nu — igen.

Han såg tigande ned på henne. Det låg något af högdjurets sublimes talåmod med den irriterande insekten i denna blick. Däremot, fortfor hon utan att låta sig besväras, hoppas vi att någon gång få se tant hemma hos oss. Hösten och våren är vackert — sommaren äro vi borta och vintern är det så mycket annat. Det var angenämt att göra tants bekantskap.

En handtryckning, lätt, flyktig, likgiltig berörde hennes hand — en fras, lika kall som en vindil for genom hennes själ. Hennes älskande moderssjäl som med hela sin intensitet hängde fast vid sonen som stod bakom och väntade att få taga afsked.

Var nu detta sköna ögonblick redan förbi. Åh, hon

Fortf. å sid. 638.

KONUNGEN INSPEKTERAR.

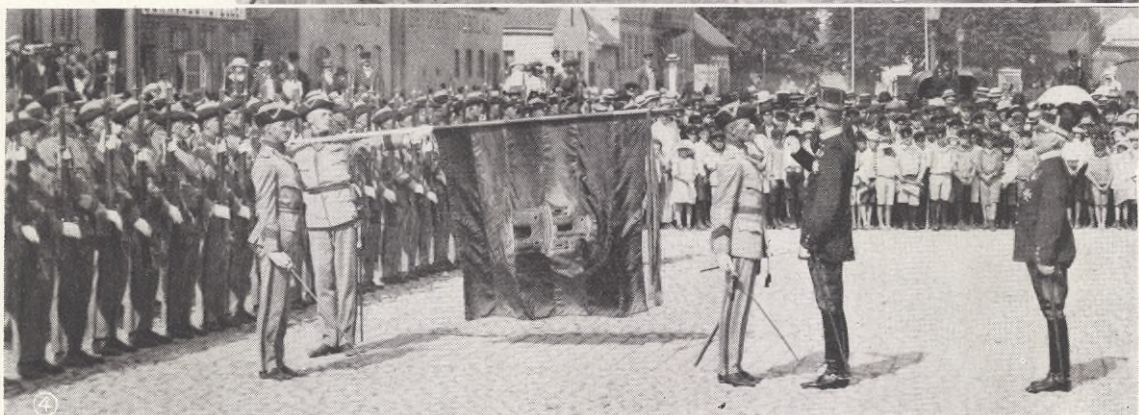
Konungen aflade den 20 juni ett besök i Skövde och inspekterade därvid de tre i staden förlagda regementena. Efter inspektionen besökte konungen de olika regimentsetablissemanten, Västergötlands soldathemsförenings nyuppförda soldathem, Skaraborgs läns sjukhem samt Skövde mek. verkstad. Staden var med anledning af kungabesöket rikt flaggsmyddad och stora människoskaror hade samlats för att bringa konungen sin hyllning.

Påföljande dag anlände konungen till Jönköping, där likaledes inspektion af de i staden förlagda trupperna ägde rum och besök gjordes i kasernetablissemanten samt vid en del större industriella anläggningar.

1 och 2. I SKÖFDE:
1. På exercisfältet
2. Besök hos Skövde mek. verkstad. (Foto. L. Ericson, Skövde).

3 och 4. I JÖNKÖPING:
3. Hos K. Smålands art.-reg.te. (Foto. Küller, Jönköping).
4. Konungen helsar Jönköpings reg.tes honnörsvakt. (Foto. Rylander, Jönköping).

FRÅN KONUNGENS BESÖK I SKÖFDE OCH JÖNKÖPING.

Klitché: *Demj. St./Fotograf.*

TVÅ SVENSKA FLYGOLYCKOR.

Till vänster:
Löjtnanten vid K. Vendes art.-reg:te J. G. TORSLÖW. Arméflygare sedan sept. 1916 med 66:te dipl. Omkom under flygning på Skillingaryd den 15 juni.
Foto. Ekholtz, Umeå.

Till höger:
Löjtnanten vid K. Norrlands art.-regementes reserv B. DE MARÉ. Arméflygare sedan 1915 med 44:de diplom. Omkom under flygning på Malmslätt d. 18 juni.
Foto. BorgMesch, Kiruna.

Nederst:
DET AF LÖJTNANT DE MARÉ VID OLYCKSTILLFÄLLET ANVÄNDA AEROPLANET, utgörande Flyglotteriets högsta vinst.
Anatöfot., S. Dahlgren, Stockholm.

Med endast ett par dagars mellanrum ha underrättelser ingått om tvänne flygolyckor, båda med dödlig utgång.

Det första olycksbudet kom från Skillingaryd, hvarest på sista tiden ett par af arméns flygplan varit förlagda i och för samöfningar med artilleriet. En af maskinerna — af Albatros-typ, tillverkad vid Södertelje verkstäder samt försedd med en svenskbbyggd Mercedes-motor på 100 hkr — havererade den 15 juni omedelbart efter starten, hvarvid föraren, löjtnant J. G. Torsslöw, dödades, och spanaren, löjtnant C. J. A. Mollstadius, allvarsamt skadades. Af undersökningen synes framgå, att föraren i afsikt att undvika en bredvid flygplatsen belägen radiomast nödgats redan på liten höjd och med låg fart lägga maskinen i en skarp högerkurva. Med det ringa kraftöfverskottet på motorn synes flygplanet — som kanske af vinden drivits ned mot masten — icke ha kunnat återtaga horisontalläge utan fortsatt i kurvan, möjligen glidit på högra vingen, och krossats mot marken. Dylika manövrar på låg höjd äro alltid riskabla men kunna ibland icke undvikas, hvarför någon felmanöver från förarens sida här knappast kan förutsättas ha ägt rum. Löjtnant Torsslöw, hvilken innehade diplom såsom fältflygare vid armén, har gjort sig känd såsom en synnerligen god flygare samt intresserad och duglig officer.

Redan söndag e. m. den 17 juni inträffade den andra olyckan, denna gång på Malmslätt, i det att löjtnant Bertil de Maré, en af de mest kända och

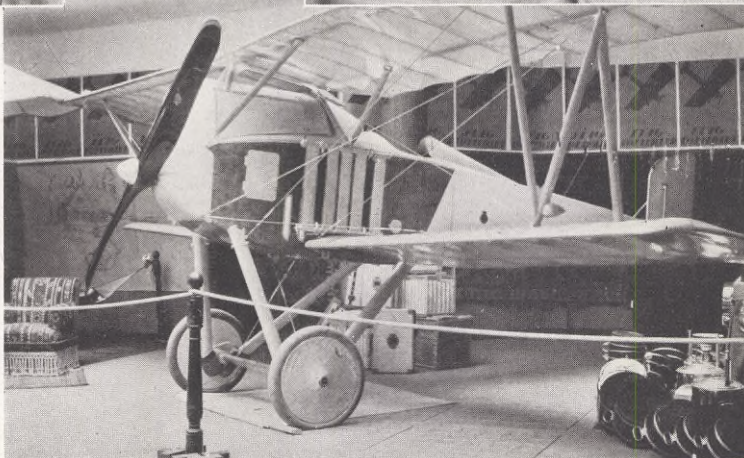

Foto. Ekman, Kristianstad.

skickligaste svenska armé-flygarne, förolyckades under proflygningen af en ny luftjagare. Maskinen, som för öfrigt utgjorde högsta vinsten i Flyglotteriet, landade normalt men slog plötsligt rundt efter att hafva rullat c:a 100 m. på marken. Löjtnant de Maré slungades därvid ur maskinen genom att remmen med hvilken han var fastbunden brast, och synes i fallet ha kommit med hufvudet mot marken så att nacken brutits. Efter allt att döma synes det ha varit en ren olyckshändelse, som kunnat inträffa med hvilken maskin som helst.

De båda flygolyckorna hafva helt
Forts. å sid. 638.

Vidstående bild:
Löjtnanten vid K. Norrlands art.-regementes C. J. A. MOLLSTADIUS, spanare å det af löjtnant Torsslöw vid olyckstillfallet förda aeroplanet. — Svårt skadad, men med godt hopp om tillfrisknande.

SÄNASTE RYSKA BILDER.

"FRIHETSLANETS DAG" I PETROGRAD DEN 25 MAJ/7 JUNI. Soldat som apostroferar folket utanför Anitjkin Dvorits på Nevski Prospekt. T. v. GATSCEN I NÄRHE- TEN AF KATARINA-PLATSEN. Text å sid. 636.

Foto. Malmström, Sthlm.

JÄRNVÄGSMÄNNENS
LÖNERÖRELSE.

Järnvägarnes skiljedomstol: fr. v. t. h.: maskin-ingeniör L. Lindholm, kapten E. Hildebrand, trafikchefen R. Wester, häradsh. Hj. von Sydow, sekreter., byråchefen Kihlmarck, landshöfd. frih. Lagerbring (ordf.), riksdagsman H. Lindqvist, förste kontorsbiträdet Ernst Eriksson, riksdagsman A. Andersson i Rostock, lokomotivföraren Hj. Molin, lokomotivföraren O. Ek.

Text å sid. 636.

DET NYA ÄLDERDOMSHEMMET I ESKILSTUNA. Hufvudbyggnaden. Text å sid. 638.

Foto. Larsson, Kristianstad.

TRE TUSEN TON HVETE TILL LIFSMEDELSKOMMISSIONEN MED ÅNGAREN "CARLSHOLM" HA ANKOMMIT TILL ÅHUS.

Göteborgsångaren "Carlsholm", en af de svenska ångare, som på hemresa från Amerika af de engelska myndigheterna kvarhållits i Halifax, har i dagarne efter erhållet medgifvande gjort resan öfver till Sverige. Ångaren medförde, utom styckegods, 3,000 tons hvete till statens Lifsmedelskommission, hvilka lossats i Åhus vid Kristianstad. Vid anställd undersökning har det visat sig, att den dyrbara lasten icke, som man fruktat, tagit någon skada under den långvariga lagringen.

Foto. Borg Mesch, Kiruna.

BRUDPARET NORDQUIST—LUNDGREN.

Den 9 juni sammanvigdes i Kiruna kyrka under stor högtidlighet arméflygaren, löjtnanten vid K. Norrlands regemente Elis Nordquist och fröken Lisa Lundgren, dotter till öfveringenjören vid Loussavara—Kirunavara aktiebolag, B. Lundgren.

Till bild å sid. 635.

För att slita de lönetvister, speciellt rörande krigstidstilläggen, som pågått vid olika järnvägar sammanträdde torsdagen den 21 juni järnvägarnas skiljedomstol i Stockholm under ordförandeskap af landshöfding Lagerbring. De ordinarie ledamöterna från arbetsgifvarsidan äro: häradshöfding Hj. von Sydow, trafikchefen R. Wester och kapten E. Hildebrand. Skiljedomare för Sv. järnvägsmannaförbundet äro: riksdagsman Herman Lindqvist, kontorsbiträdet E. Eriksson och riksdagsman A. Andersson i Rostock. I förhandlingar rörande lokmännen deltaga dessutom från arbetsgifvarna maskiningenjör L. Lindholm och från personalen lokförarne Molin och Lindholm.

Personalen och de olika järnvägarna ha vidare haft särskilda ombud vid förhandlingarna.

*

Till bild å sid. 634.

Det "frihetslän" den ryska regeringen beslutit upptaga inom landet för att möta de stora med kriget och de inre reformerna förenade utgifterna, synes vilja lämna ett ganska otillfredsställande resultat. Efter den stora offerviligheten under den af patriotisk hänförelse burna första revolutionstiden gjorde sig snart en försiktig återhållsamhet gällande och subskriptionen på det nya länat visade sig gå oroväckande trögt. Inför nödvändigheten att anskaffa penningar har ryska

regeringen nu låtit igångsätta en vidtomfattande agitation, hvilken under form af föredrag, tidningsartiklar och patriotiska demonstrationer afser att söka stimulera den ryska allmänhetens offervilja och därmed föra frihetslänat lyckligt i hamn.

*

Göteborgs Frivilliga Motorbåtsflottilj har, för att befästa minnet af sin skapare och på sin tid v. Flottiljchef, Direktör Erik W. Flobeck, afliden den 27 sistlidne febr., erhållit en ståtlig vandringspokal af Fru Maria Flobeck, född Bjerre.

Direktör Flobeck, som är stiftare icke allenast af Göteborgsflottiljen utan äfven initiativtagare till hela landets för det frivilliga försvaret arbetande Motorbåtskår, nedlade stort arbete och intresse för sin skapelse. Priset är afsedt att tilldelas dem hvilka visa synnerlig skicklighet i de kunskafer stiftaren omhuldade.

*

Dramatiska teaterns artister på tourné. En gammal god sedvänja har denna sommar återupplifvats i det en del af Kungl. Dramatiska teaterns artister besöker landsorten. På sitt program hafva de upptagit Tor Hedbergs "Kärlekens krokvägar" med Max Dreger's "Locktoner" som förpjes.

På bilden synes fr. v. vester räknadt stående herrar Ivar Kåge, Gösta Hillberg, Harry Roeck Hansen fru Augusta Lindberg, hrr Axel Högel o. tournéns led. Wilh. Högstedt. Sitt. fr. v. fröknarne Astrid Wibergh o. Tyra Zanderholm.

Efter fotografen

Kliche: Bengt Sjöbergparre.

MINNESPOKAL TILL GÖTEBORGS FRIVILLIGA MOTORBÅTSFLOTTILJ.

Foto. Flodin, Stockholm

Kliche: Bengt Sjöbergparre.

K. DRAMATISKA TEATERNS ARTISTER PÅ TOURNÉ.

Efter fotografi

PRINS ARTHUR
AF CONNAUGHT
(x) OCH GENE-
RALLÖJTNAN-
TEN SIR JULIAN
BYNG bese en ta-
gen tysk skytte-
grafsmörsare vid
västfronten.

en begäran att genom den schweiziske ministern i Petrograd få veta, hvad Hoffmann hade sig bekant om Tysklands benägenhet att sluta fred med Ryssland. Hoffmann sände ett chiffer telegram om denna sak af innehåll att centralmakterna när som helst voro beredda att i godo göra upp

DROTTNING MARY AF ENGLAND besöker ett sjukhus i Woolwich för mödrar och späda barn. Engelsk praktbaby.

Efter fotografi

Kliche: Beopt. St/versparre.

VÄRLDSKRIGET.

Veckan före midsommar skötes de militära händelserna i bakgrunden, och krigskronikan ägnade sig åt diskussioner, som fördes vidt och bredt kring delvis ganska sensationella ämnen. Förhållandet mellan Ryssland och västmakterna tycktes anta en fastare karaktär. Innan västmakternas specielle emissarie minister Thomas lämnade Petrograd afgaf den ryska regeringen en förklaring om sin ställning, sedan västmakterna närmare definierat sin ståndpunkt till den ryska fredsformeln, i hvilken förklaring ryska regeringen tog fasta på västmakternas försäkran, att de ville gå med på en revision af krigsmålen, ifall Ryssland så önskade.

Den schweiziske socialisten Grimm, som vid samma tidpunkt uppehöll sig i den ryska hufvudstaden, kom ofrivilligt att bli hufvudpersonen i en sensationell affär, som genom sina följder kommit att stödja förhållandet mellan västmakterna och Ryssland. Pacifisten Grimm hade — om på eget bevåg eller i samråd med ledande tyska politici är obekant — sändt schweiziske utrikesministern Hoffmann

med Ryssland med ömsesidigt återställande af ockuperade områden. Svenska Socialdemokraten, som fått tag i aktstycket, publicerade det. Från ententesynpunkt måste telegrammet te sig i hög grad komprometterande, för såväl Grimm som i synnerhet Hoffmann. Grimm afforderades en förklaring af den ryska regeringens, och då den han lämnade icke tillfredsställde, utvisades han ur Ryssland. Hoffmann måste ögonblickligen afgå som utrikesminister, och det schweiziska förbundsrådet förklarade högtidligt, att det ingen kunskap ägt om Hoffmans diplomatiska äfventyr. Hos västmakterna framkallade affären en stark förbittring mot Schweiz, och inom förbundsrepubliken väckte saken den största uppståndelse. I Genève ägde tyskfiendtliga demonstrationer rum.

Grimms utvisande tycktes emellertid verka som en urladdning som löste spänningen mellan Ryssland och dess allierade. Åtgärden mot Grimm godkändes med stor majoritet af den generalkongress af alla ryska arbetare och soldatråd som sammanträd i Petrograd. Riksduman lät äfven höra sin röst och yrkade på en kraftig krigspolitik.

I Österrike råkade ministerpresidenten *Clam Martinic* i en svår dilemma genom obstruktion från polackarnas sida; polska klubben beslöt helt enkelt att vägra medel till krigets fortsättande, hvarigenom den parlamentarism *Clam Martinic* sökt tillämpa genom riksrådets inkallande, hotade att kullstörta. *Clam Martinic* sökte förgäfvets rekonstruera sitt kabinett så att regeringen åter kunde förhandla med riksrådet.

Situationen i *Spanien* är oklarare än någonsin. Blott så mycket erfar man, att de reaktionära krafterna se sig ställda inför en stark folkrörelse, som har sin utgångspunkt i armén. Dyrtiden lär ha bidragit till att skapa denna rörelse. Det förljudes äfven, att folket mer och mer gripes af en krigsstämning, som vänder sig mot Tyskland. Sedan konung *Konstantin* lämnat sitt land insveper sig den *grekiska* situationen på nytt i förtegenhet. Ententemakterna ha nu besatt hela *Thessalien*.

På *västfronten* hade samtliga parter smärre vinstresultat att anteckna. Engelsmännen vunno terräng bl. a. vid *Lens*, tyskarne framtogo fransmännen några ställningar vid *Troyon* och fransmännen hade i början på veckan en liknande framgång vid *Mont Blond* i *Champagne*.

Italiendarne gjorde en förnyad offensivstöt på *Asiagoplatån* den 20, hvarvid de togo ett tusental fångar.

BESÖKET.

Fort. fr. sid. 631.

måste riktigt se på honom, för några sekunder riktigt ha honom för sig själf, blick i blick, intimt och nära, innan han försvann.

Han såg de välbekanta ryckningarna i hennes ansikte — munnens smärtsamma kamp mot tårarna. Och det var som om det ryckt i hans eget ansikte — smärtat i hans eget blod.

— Ja, adjö då, mamma. Må så godt! Vi ses väl kanske snart igen.

Han drog henne intill sig och räckte henne sin hand.

En outhärlig känsla genomilade hela hennes varsel. I sin hand kände hon trugande, förstulet tryckas något, ett hopknyckladt tunnt hårdt papper och i hans blick såg hon ett ögonblick det egendomliga uttrycket vika och hans naturell brista fram, befriad, ömhjärtad, god.

Han kunde inte tala. Rösten dog inom hennes krampaktigt skälfvande läppar, och hon strök blott utefter hans arm, innerlig, förvirrad som i en besynnerlig dröm. Från dörren kände hon sonhustruns tomma, uppmärksamma, ängsliga blick omsluta deras afsked som en isig, främmande värld.

Han böjde sig hastigt ned, tryckte en kyss på hennes kind och gick brådsnkande mot dörren. I trätrappan klapprade redan de tunna, högklackade små skorna — den knarrade under hans tyngd sedan.

Ånkan *Haager* stod vid fönstret och såg det eleganta paret passera den gräsbevuxna lilla gården — hon ett par steg före, ifrig och orolig och alltibland vändande sig om liksom en fågelhona som på sin flykt genom rymden ibland kastar en blick tillbaka för att se, att ej maken som flyger efter, förlorar vägen hem.

Den gamla stod såsom förstenad kvar med den hopknycklade sedeln i den slutna handen. Hon såg inte på den, den betydde ingenting för henne. En enda klarvaken tanke behärskade helt och hållet hennes själ.

Var det på det sättet? Var det så han fått det?

Och det var som om tanken gräft och gräft i hennes bröst, gräft sig ned till de djupaste djupen — gräft fram sorgens bittra flod, som skakade hela hennes varelse, då den slutligen bröt upp och hvars tårar aldrig ville sina.

TVÅ SVENSKA FLYGOLYCKOR.

Fort. från sid. 633.

naturligt framkallat stort deltagande landet rundt, samtidigt som en liflig diskussion i pressen synes vara under uppsegling angående var felet är att finna. Flygning är nu en gång för alla en riskabel sport, och olyckor kunna ju alltid inträffa. Nödvändigt är emellertid att så vidt möjligt är undanröjda anledningarna till de så ofta inträffade olyckstillbudena — som för öfrigt ofta ej alls omnämnas i pressen.

Enda medlet att i största möjliga mån trygga flygarne för katastrofer såsom t. ex. nu senast på *Skillingaryd* är att anskaffa *kraftigare maskiner*. Ju kraftigare motor, desto större kraftöverskott. I stället för att som nu är fallet många af de vid armén och flottan brukade flygplanen med möda lyckas släpa sig upp i luften för att sedan tack vare förarnes tålmod och energi bringas att stiga några hundrat meter, illa utsatta för hvarje vindstöt, borde militärmaskinerna besitta kraftigare och pålitligare motorer, som kunna medgifva en god stigningskraft och ett tillräckligt kraftöverskott för att parera sättningarna äfven i hårdt och bygt väder. Att detta också för länge sedan insetts af vederbörande militära myndigheter behöfver här icke påpekas, och ha stora ansträngningar gjorts för att tydligt framhålla nödvändigheten af modern materiel. Felet torde *icke* ligga hos vapnets målsmän utan i stället vara att söka i den ringa förståelsen för det nya vapnet, i *det att tillräckliga medel för anskaffande af mindre lifsfarlig materiel icke beviljats* utan flygarna nödgas att i det längsta flyga föråldrade typer och för länge sedan kassabla maskiner. Männe det räcker att påpeka att ännu — år 1917 — flygmateriel af 1913—14 års typer är i militärt bruk, maskiner som användes på den tiden då dödligheten bland flygarne ofta uppgick till 20—25 proc.?

Det torde vara tvifvel underkastadt om det kan sägas vara god ekonomi af staten att bekosta flygare en dyrbar utbildning för att förr eller senare se dem försatta ur tjänst, kanske dödade, på grund af föråldrad materiel.

Till bild å sid. 635.

Eskestuna nya ålderdomshem invigdes den 26 maj i närvaro af representanter för stadsfullmäktige, byggnadskommittéerna m. fl. Sedan byggnadskommitténs verksamme och varmt intresserade ordf. *fabrikör K. J. Karlsson* redogjort för hemmets tillkomst hölls högtidstalet af borgmästaren *frih. von Friesendorff*. Den nya anstalten, en mönsteranläggning i sitt slag inrymmer utom afdelningar för olika kategorier understödstagare äfven en kyrksal, verkstäder m. m. samt i särskilda byggnader arbetsinrättning och sinnessjukhus.

Yrkes- och Amatörfotografer

äro välkomna med

nya, vältagna landskaps-
eller genrebilder - - -

lämpliga för vare sig den stora bilden å omslaget
eller för den mindre vignetten å hvarje häftes
första sida. — Ersättning vid antagande. - - - -

REDAKTIONEN.

Efter fotografier.

Kliché: Kem. A.-B. Benot SU/veersparre, Sthlm.—Gbr

Öfverst: SCARPE, den ofta i krigsrapporterna omtalade floden inom Arras-stridsområdet. I medaljongen parti af floden vid Roeux.

Nederst: CANADENSISKA TRUPPER ÅTERVÄNDA I SEGERHUMÖR EFTER STRIDERNÄ PÅ VIMY-HÖJDEN.

KONUNGEN AF BULGARIEN HOS KEJSAR WILHELM.

I TYSKA HÖGKVARTERET: Fr. v. Konung Ferdinand (i tysk uniform), Kejsar Wilhelm (i bulgarisk uniform) samt bakom dem prins Cyrill och kronprins Boris.

Foto. Elfel, Kplmn.

Klicke: *Bernt Sjöversparre.*

Vidstående bild:
SKANDINAVISK DERBY-DAG I KÖPENHAMN. Segraren i Skandinaviska Derbyloppet, "Florian" med ryttare — Weatherdon — och ägare grosshandlanden A. Weybye Lassen.

Vid de stora kapploppningarne den 17 juni vid Klampenborg utanför Köpenhamn, vanns det skandinaviska Derbyloppet med ett pris af 10,000 kr. af den svenskfödde, "Florian", ägare grosshandlanden Weybye Lassen. Fyra prisgingo till Sverige nämligen i första löpningen, 3:dje pris åt hr H. E. Orlandos Danilo III; i femte löpningen 2:dra pris åt ryttmästare G. Wiedesheim-Pauls Franco; i sjätte löpningen 2:dra pris åt löjtn. G. Asks Tripoli och 3:dje pris åt hr N. Treschows Chérisette.

INNEHÅLL: Öfveringenör Nils Fredriksson (biografi och helsidesporträtt) — Konungen besöker Sköfde och Jönköping. — Omkomna svenska flygare. — Skogsbranden vid Alingsås. — Musikdirektör Olof Lidner 50 år. — Madame Teresa Carreno †. — Portugisiske ministern i Stockholm markis de Castro Feijo †. — Författarinnan Gabriele Reuter. — Världskriget. — Bilder till dagskrönikan. — "Besöket". Berättelse af Signe Lagerlöw.

Eftertryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan angifvande af källan förbjudes vid laga påföljd.
För Berättelser och Historietter gäller oöfkorligt förbud.

F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI, GÖTEBORG,